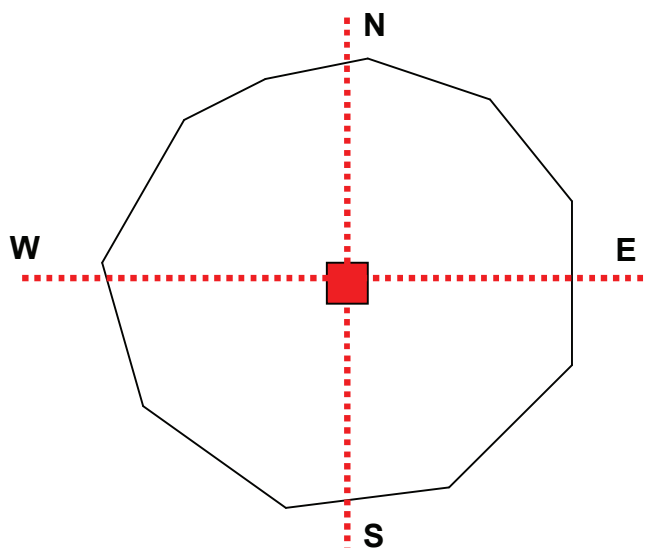

1. Materiał i metody

W 2003 roku do badań wyznaczono sześć powierzchni (oznaczonych literami **A**, **B**, **C**, **D**, **E** i **F**), odsłoniętych po rozebraniu kopczyków. Z uwagi na niestabilność podłoża (rumowisko skalne), każdą powierzchnię oznakowano w terenie tylko przy pomocy centralnie wbitej tyczki (rurki) z atestowanego tworzywa sztucznego, długości ok. 25 cm. Dokładna lokalizacja badanych powierzchni została określona przy pomocy globalnego systemu pozycjonowania (GPS).

Z uwagi na luźne ułożenie okruchów skalnych i możliwość ich przemieszczania, konieczne było opracowanie innej niż klasyczna metody badania sukcesji. Za stan wyjściowy procesu sukcesyjnego przyjęto powierzchnię całkowicie pozbawioną żywych plech porostowych; mogą utrzymywać się jedynie plechy martwe, pozostałe po poprzednim okresie ekspozycji. Stan końcowy to pełne pokrycie powierzchni mozaiką porostów o bardzo bogatym składzie gatunkowym, charakterystyczną dla pokryw blokowych Czarnego Grzbietu. Przyjęto założenie, że w trakcie trwania sukcesji zmieniać się będą ogólna powierzchnia zajęta przez porosty, liczba i lista gatunków.

Ryc. 1. Wyznaczanie transektów.

Na każdej powierzchni wyznaczono cztery transekty zgodne z głównymi kierunkami świata (N, E, S i W), rozpoczynając od tyczki środkowej (ryc. 1). Zgodność transektów z kierunkami świata przyjęto ze względów praktycznych, aby dokonywane obserwacje były łatwe do powtórzenia, a opróbowanie każdej powierzchni równomierne i porównywalne. Wzdłuż każdego transektu odnotowano wszystkie plechy porostów (żywe i martwe), wraz z ich wielkością i odległością od środka powierzchni.

W 2011 roku powtórnie zlokalizowano i skontrolowano wyznaczone powierzchnie. Ponieważ większość tyczek się nie zachowała (działanie turystów? a może strażników parku lub innych badaczy pracujących na Czarnym Grzbiecie?), zdecydowano nie montować nowych oznaczeń (z wyjątkiem powierzchni **D**), a w dalszych badaniach bazować na dokładnych

namiarach GPS. Zamiast całkowicie zarośniętej przez wrzos powierzchni **A** (por. rozdział 2.2) wyznaczono nową powierzchnię, oznaczoną literą **G**. Lokalizacja wszystkich powierzchni przedstawiona jest na rycinie 2.

Na każdej powierzchni przeprowadzono analizę występowania porostów w transektach, dokładnie tą samą, co poprzednio, metodą. W celu indentyfikacji taksonów zbierano niewielkie fragmenty plech poza wyznaczonymi transektami. Oznaczeń dokonano metodą klasyczną, używając mikroskopu świetlnego i binokularu firmy NIKON oraz standardowych odczynników chemicznych. Nazewnictwo taksonów podano wg Smitha i in. (2009).

2. Wyniki

2.1. Lista gatunków stwierdzonych w transektach

Poniżej przedstawiono wykaz stwierdzonych w transektach porostów, których przynależność taksonomiczną udało się określić do poziomu gatunku, a także oznaczenia powierzchni, na których występowały (tab. 1). Wykaz ograniczono do porostów naskalnych, wyłączając z analizy gatunki naziemne i epibryofityczne.

Tab.1 Zbiorcza lista porostów występujących w transektach na powierzchniach monitoringowych

L.p.	Gatunek	Powierzchnie
1	<i>Acarospora fuscata</i>	C
2	<i>Baeomyces rufus</i>	B
3	<i>Fuscidea kochiana</i>	D G
4	<i>Lecanora intricata</i>	B C E
5	<i>Lecanora polytropa</i>	B C D E F G
6	<i>Lecanora soralifera</i>	B C D E F G
7	<i>Lecidea confluens</i>	B C D G
8	<i>Lecidea lactea</i>	B C E
9	<i>Lecidea lapicida</i>	B
10	<i>Lecidea lithophila</i>	G
11	<i>Lecidea plana</i>	C F G
12	<i>Miriquidica griseoatra</i>	G
13	<i>Miriquidica leucophaea</i>	D
14	<i>Miriquidica pycnocarpa</i>	D G
15	<i>Porpidia speirea</i>	D
16	<i>Porpidia tuberculosa</i>	B C
17	<i>Protoparmelia badia</i>	B D G
18	<i>Rhizocarpon alpicola</i>	E
19	<i>Rhizocarpon geographicum</i>	B C D E F G
20	<i>Schaereria fuscocinerea</i>	B D
21	<i>Stereocaulon vesuvianum</i>	B D E
22	<i>Umbilicaria cylindrica</i>	B C D E F G